

نقد دیدگاه چین در زمینه اصلاحات شورای امنیت*

جی. ماهان مالیک

برگردان: سلیمه دارمی

برخوردارند، مایل به اعطای این حق به اعضای جدید نیستند. چین نیز که یکی از ۵ قدرت دارای حق وتوست، اضافه شدن اعضای جدیدی همچون ژاپن و هند را خطری برای موقعیت خود، به عنوان تنها قدرت آسیایی واجد حق وتو در شورای امنیت، می‌داند. این مقاله نیز که توسط یکی از کارشناسان برجسته مرکز مطالعات امنیتی آسیا-پاسفیک در هاوایی نوشته شده است دیدگاه چین را درباره اصلاحات در شورای امنیت مورد بررسی قرار داده است.

* مقاله حاضر برگردان متن زیر است:

J.Mohan Malik, Security Council Reform:
China Signals its Veto, World Policy
Journal, Spring 2005.

درآمد

اصلاحات در ساختار سازمان ملل متحد به ویژه در شورای امنیت بیش از یک دهه است که ذهن کارشناسان مسائل بین‌المللی را به خود معطوف کرده است. با توجه به اهمیت موضوع اصلاحات، دبیر کل سازمان ملل، هیئت عالی رتبه‌ای را برای بررسی روشهای ممکن در راستای تغییر ساختار شورای امنیت و افزایش تعداد اعضای آن تعیین نمود. هیئت مذکور نیز در گزارش خود به ارائه دو گزینه در این ارتباط پرداخت که البته نظر هیچ کدام از کاندیداهای احتمالی احراز کرسی دائم در شورای امنیت را تأمین نکرد. به نظر می‌رسد ۵ اعضا دائم شورای امنیت که از حق وتو نیز

۱- چین دست خود را رو می‌کند؟

گزارش مهم اصلاح سازمان ملل متحد به احتمال زیاد دستور کار اصلی مجمع عمومی را در سپتامبر آینده تشکیل خواهد داد.^۱ در میان ۱۰۱ توصیه هیئت عالی رتبه دبیرکل، جنجالی‌ترین آنها مربوط به گسترش تعداد اعضای شورای امنیت از ۱۵- که پنج عضو آن یعنی انگلستان، چین، فرانسه، روسیه و ایالات متحده دارای حق وتو می‌باشند- به ۲۴ عضو می‌باشد. در حال حاضر ۱۰ عضو غیر دائم شورای امنیت هر یک برای یک دوره ۲ ساله انتخاب می‌شوند.

اصلاح ساختار شورای امنیت بیش از یک دهه است که در دستور کار قرار دارد. ولیکن دولت‌های عضو در رسیدن به توافقی در خصوص چگونگی گسترش تعداد اعضای شورای امنیت و اعطای حق وتو به دیگر اعضا شکست خورده‌اند. در این ارتباط هیچ پیشنهاد و طرح واحدی نتوانسته حمایت اکثریت را به دست آورد. در نتیجه شورای امنیت همچنان ساختار قدرت جهانی سال ۱۹۴۵ را که در آن ۵ قدرت پیروز جنگ جهانی دوم این امتیاز را به دست آورده‌اند منعکس می‌سازد. عملاً تنها عامل مشترک میان ۵ قدرت مزبور، دارا بودن سلاح‌های اتمی، براساس معاهده منع اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (N.P.T) است. شورای امنیت در ساختار فعلی خود، به سود شمال صنعتی شده همچنان نامتوازن باقی مانده است. منتقدان مدتها این مسئله را مورد بحث قرار داده‌اند که ساختار شورای امنیت، هم غیردموکراتیک و هم قدیمی

است و اینکه کارایی و مشروعیت آن حفظ نمی‌شود مگر اینکه با توجه به نیازهای امروز جهانی تغییر یابد. برای رسیدن به این هدف، کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل متحد، هیئت عالی رتبه‌ای برای رسیدگی به این امر تعیین کرد. در این راستا مهم‌ترین و اصلی‌ترین مانع، مخالفت ۵ عضو دائم در جهت پذیرفتن هرگونه تغییری است که وضعیت آنها را تضعیف می‌کند. گزارش هیئت مزبور از این اندیشه حمایت می‌کند که یک شورای امنیت تجدید سازمان یافته که خواهان مقابله با تهدیدات جدید امنیت بین‌الملل نظیر تروریسم، تکثیر سلاح‌های هسته‌ای، دولت‌های ضعیف، فقر و خشونت می‌باشد، باید انعکاس دهنده واقعیت‌های سیاسی، اقتصادی، نظامی و جمعیتی (دموکراتیک) باشد. بحران‌های اخیر نظیر جنگ کوزوو، اوضاع نابسامان عراق و فجایع انسانی در رواندا و سودان فوریت جدیدی را برای اصلاحات در سازمان ملل بیان می‌کنند.

متأسفانه این هیئت عالی رتبه در ارائه یک پیشنهاد واحد ناکام ماند و در عوض دو گزینه را برای گسترش تعداد اعضای شورای امنیت پیشنهاد داد.^(۱) گزینه اول اضافه شدن شش عضو دائم را که نامزدهای احتمالی آن هند، ژاپن، برزیل، آلمان، مصر و نیجریه یا آفریقای جنوبی می‌باشند، به همراه سه عضو غیردائم، برای یک دوره دو ساله پیشنهاد می‌داد. گزینه دوم طبقه

۱. در زمان انتشار این مقاله هنوز اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل تشکیل نشده بود.

جدیدی از ۸ عضو نیمه دائم که برای یک دوره ۴ ساله قابل تمدید انتخاب می‌شوند و نیز اضافه شدن یک عضو دو ساله به ۱۰ عضو غیر دائم فعلی را مطرح می‌کند. هیچ‌یک از دو گزینه مزبور، حق وتوی ۵ عضو دائم فعلی شورای امنیت را برای دیگران قائل نمی‌باشند. اینکه ۱۶ دیپلمات برجسته و مقامات دولتی در هیئت عالی رتبه بر سر یک طرح و الگوی واحد به اجماع نرسیدند حاکی از وجود دشواریهای پیش‌رو است. همچنین این مسئله واقعیت عمیق‌تری را بیان می‌کند که عبارتست از اینکه سیاستها و چشم‌اندازهای اصلاحات در شورای امنیت چندان امیدوار کننده به نظر نمی‌رسد، به ویژه از منظر چین که در ذیل به آن پرداخته می‌شود.

هند، ژاپن، برزیل و آلمان به عنوان نامزدهای احتمالی عضویت دائم همواره مورد توجه قرار داشته‌اند. هر ۴ کشور مذکور، سالهاست که برای ورود به جرگه اعضای دائم اعمال نفوذ کرده‌اند. ژاپن دومین کمک‌کننده بزرگ اقتصادی به سازمان ملل پس از ایالات متحده در جهان، غول اقتصادی غیر هسته‌ای و یک شرکت‌کننده بالقوه در اعزام نیرو به عملیات حفظ صلح می‌باشد. آلمان نیز کمکهای مالی مهمی به بودجه سازمان ملل می‌نماید. از طرف دیگر هند نیز بیش از یک دهه است که بر مشروع بودن ادعای خود برای عضویت در شورای امنیت به دارا بودن بزرگ‌ترین دموکراسی جهان و قدرت اقتصادی روبه رشد

هند، ژاپن، برزیل و آلمان به عنوان نامزدهای احتمالی عضویت دائم همواره مورد توجه قرار داشته‌اند. هر ۴ کشور مذکور، سالهاست که برای ورود به جرگه اعضای دائم اعمال نفوذ کرده‌اند. ژاپن دومین کمک‌کننده بزرگ اقتصادی به سازمان ملل پس از ایالات متحده در جهان، غول اقتصادی غیر هسته‌ای و یک شرکت‌کننده بالقوه در اعزام نیرو به عملیات حفظ صلح می‌باشد. آلمان نیز کمکهای مالی مهمی به بودجه سازمان ملل می‌نماید. از طرف دیگر هند نیز بیش از یک دهه است که بر مشروع بودن ادعای خود برای عضویت در شورای امنیت به دارا بودن بزرگ‌ترین دموکراسی جهان و قدرت اقتصادی روبه رشد

و تشکیلات نظامی عظیم خود که در صورت نیاز در حمل و نقل نیروهای حافظ صلح به نقاط بحرانی اقدام می‌کند، استناد می‌نماید. رقبای دیگری که برای به دست آوردن عضویت دائم تلاش می‌کنند قدرتهای منطقه‌ای نظیر برزیل به نمایندگی از آمریکای لاتین و آفریقای جنوبی، مصر یا نیجریه به نمایندگی از آفریقا هستند که خواهان به دست آوردن کرسی در شورای امنیت گسترش یافته می‌باشند.

با پیش‌بینی گزارش اصلاحات در شورای امنیت، رهبران ۴ کشور هند، برزیل، آلمان و ژاپن در اجلاس سال گذشته مجمع عمومی سازمان ملل، بر این امر توافق کردند که از تلاشهای یکدیگر برای به دست آوردن کرسی دائم پشتیبانی نمایند. یکپارچگی گروه ۴ (آلمان، برزیل، هند و ژاپن) نه تنها باعث تقویت انگیزه‌ها در فرآیند اصلاحات گشته است، بلکه نقطه قوت حساسی را به ادعاهای آنها (خواسته‌ها) بخشیده است. بلافاصله پس از انتشار گزارش هیئت عالی رتبه، هیئتهای نمایندگی گروه ۴ طی ملاقاتی با کوفی عنان ضمن پشتیبانی از گزینه اول بر این مسئله تأکید کردند که به اعضای دائم جدید باید حق وتو اعطا گردد.^(۲)

تا به حال سرنوشت اصلاحات اساساً و به طرز تعیین‌کننده‌ای به نگرش اعضای دائم فعلی بستگی پیدا کرده است. دولت بوش با وجود حمایت از تلاش ژاپن برای احراز کرسی دائم، درباره دیگر نامزدهای احتمالی همچنان

حق اعمال نظر خود را حفظ کرده است.^(۳) دولت سابق کلینتون به دلایلی چند، هند و ژاپن را به همراه برزیل و آفریقای جنوبی به عنوان نامزدهای برحق عضویت کاندیدا کرده بود.^(۴) هند همچنین از حمایت سه عضو دائم یعنی فرانسه، انگلیس و روسیه و نیز دیگر اعضای غیردائم نظیر افغانستان، نیوزیلند، مغولستان، امارات متحده عربی و ویتنام برخوردار است. انگلیس، فرانسه و روسیه از ورود آلمان، برزیل و یک کشور آفریقایی یا اسلامی نیز حمایت می‌کنند. برعکس، چین موضع مبهم و پیچیده‌ای را درخصوص موضوع عضویت اتخاذ کرده است و درخصوص موضوع بحث آفرین حق و توتاکون دست خود را رو نکرده است، در حالی که مرتباً بحث اصلاحات در شورای امنیت را مطرح می‌سازد. با عنایت به اینکه پکن به دنبال ابرقدرت بودن می‌باشد، سؤال کلیدی و مهم در این راستا این است که دیدگاه چین به عنوان تنها عضو دائم آسیایی در شورای امنیت نسبت به تلاش رقبای آسیایی خود، یعنی هند و ژاپن، چیست؟

در این خصوص موضع همیشگی چین در حمایت از گسترش شورای امنیت، با توجه به اصل توزیع جغرافیایی منصفانه و فراهم ساختن منافع کشورهای در حال توسعه همراه بوده است.^(۵) تا همین اواخر، چین تعمداً از حمایت هریک از کشورها اجتناب ورزیده است. این در حالی است که در یک تغییر موضع اساسی، جیانگ زمین رئیس جمهور سابق این کشور در

دیدارهای رسمی خود از دو کشور برزیل و آلمان در سال ۲۰۰۲ به تشویق تلاشهای دو کشور برای ورود به شورای امنیت، پرداخت. پکن تأکید دارد که شورای امنیت در حال حاضر پر از نمایندگان کشورهای ثروتمند و نژاد سفید می‌باشد؛ در همین زمان، رهبران چین سرسختانه، از تأیید تلاشهای هندوستان یا ژاپن امتناع می‌ورزیدند، چرا که علی‌الظاهر، تأیید عضویت این دو کشور، نقش پکن را به عنوان تنها کشور آسیایی در شورای امنیت تضعیف خواهد کرد. آنچه که چین را از ژاپن و هند متمایز می‌سازد عضویت دائم در شورای امنیت و قدرت هسته‌ای پذیرفته شده‌ای است که از پکن یک بازیگر بسیار مهم در اجلاسهای بین‌المللی و تنها شریک آسیایی ایالات متحده در مذاکرات مربوط به موضوعات امنیت جهانی ساخته است. استراتژی آسیایی چین، پکن را ملزم به خارج نگه داشتن ژاپن و هند از باشگاه دارندگان حق و تو می‌کند. همچنین پکن از این امر هراس دارد که با ورود ژاپن و هند، در صورت به خطر افتادن منافع واشنگتن، این کشور با وجود سازش ناپذیری روسیه و مقاومت فرانسه بر موضع مخالف چین نیز غلبه نماید.^(۶) به علاوه چین همواره از اشغال کشورش توسط ژاپن در زمان جنگ رنجیده و نسبت به جاه‌طلبیهای قدرت عظیم هند بدگمان بوده است و بنابراین همواره با وجود احترام قائل بودن نسبت به عضویت کشورهای آسیایی جدید، مسئله حفظ وضع موجود را مطرح کرده

۲- اژدهایی در شورای امنیت

یک تفسیر قابل توجه از اندیشه چین، در گزارش معتبر «بازنگری پکن» که توسط تحلیل‌گر وزارت خارجه چین «وو میائوفا»^۶ در ۱۳ می ۲۰۰۴ ارائه شد، به تشریح ۵ اصل اصلاحات در شورای امنیت می‌پردازد.^(۸) بررسی دقیق این اصول (در واقع شروط) حاکی از خودخواهانه، غیر عملی، متناقض، متباین و غیر دموکراتیک بودن آنهاست که همگی ظاهراً با این هدف طراحی شده‌اند که از گسترش شورای امنیت، که متضمن افزایش تعداد اعضای دائم دارای حق وتو می‌باشد جلوگیری و ممانعت نمایند. این اصول پنج گانه تعهد پکن را به جهان چند قطبی مورد تردید قرار می‌دهد و از ۵ اصل هم زیستی صلح‌آمیز (در زمینه برابری کشورهای اعم از بزرگ و کوچک که اولین بار در اوج شکوفایی روابط دوستانه هند و چین مطرح شده بود) که به وسیله پکن و به عنوان اصول اخلاقی روابط بین‌الملل محکم و عمیق انتشار داده شده بود نیز تخطی می‌کند.^(۹) در بهترین شرایط، این تحلیل بینش ارزشمندی را نسبت به ناامنیهای پکن و هراس آن از شتاب اصلاحات در سازمان ملل فراهم می‌سازد و نگرش اصلی این کشور را نسبت به روابط آن با کشورهای آسیایی نشان می‌دهد. در بدترین شرایط، این تحلیل یک درخواست غیر قابل

است. در حقیقت مخالفت پر سر و صدای چین نسبت به تلاش رقبای آسیایی خود در حال حاضر مهم‌ترین مانع تحقق آرزوهای آنها می‌باشد.

در این راستا سخنگوی وزارت خارجه چین زانگ کوئیو،^۲ بدون اینکه به جزئیات موضع چین در خصوص کشورهای خواهان عضویت دائم پردازد، از پیشنهاد هیئت عالی رتبه دبیرکل در زمینه افزایش مکانیزم امنیت دسته جمعی بین‌المللی با مرکزیت سازمان ملل استقبال نمود و ضمن تأکید بر لزوم اجماع در این خصوص اظهار داشت «هرگونه سناریوی اصلاحات می‌بایست توسط کشورهای عضو سازمان ملل متحد و از طریق یک روش دموکراتیک به بحث گذاشته شود تا یک اجماع گسترده در این باره حاصل گردد. اصلاحات سازمان ملل مربوط به همه کشورهای عضو می‌باشد که دشواریهای فراوانی در این ارتباط وجود دارد».^(۷) پکن به خوبی از ماهیت این «دشواریهای فراوان» و سختی دستیابی به «اجماعی گسترده» با «روشی دموکراتیک» که «منافع همه کشورهای عضو» را در بر داشته باشد آگاه است. نکته قابل توجه اینکه کین کیچن،^۳ وزیر خارجه سابق چین که در حال حاضر در دولت پکن صاحب نفوذ می‌باشد، یکی از ۱۶ عضو برجسته هیئت عالی رتبه کوفی عنان بود که در میان این هیئت، نام مشاور سابق امنیت ملی ایالات متحده، برنت اسکوکرافت،^۴ و نخست‌وزیر اسبق روسیه یوگنی پریماکوف^۵ نیز به چشم می‌خورد.

2. Zhang Quiyue

3. Qian Qichen

4. Brent Scowcroft

5. Yevgeny Primakov

6. Wu Miaofa

قبول برای حفظ وضع موجود می‌باشد.

۱-۲- اصلهای اول و دوم

طبق اولین اصل، اولویت نخستی که می‌باید مورد توجه قرار گیرد دستیابی به یک سهمیه جغرافیایی برابر در شورای امنیت می‌باشد. اگرچه این اصل یک موضع قابل تحسین از سوی پکن می‌باشد و لیکن در این صورت همان‌گونه که چین نمایندگی آسیا را بر عهده دارد نمایندگی آفریقا و آمریکای لاتین نیز می‌باید در بالاترین اولویتها قرار گیرد. این امر حمایت علنی پکن از برزیل را آشکار می‌سازد. مسلماً این پشتیبانی پکن از برزیل بخشی از تمایل چین به ایجاد روابط استراتژیک با مهم‌ترین کشور آمریکای لاتین، در حیات خلوت ایالات متحده است که هم‌زمان با تلاشهای رئیس‌جمهور برزیل لولا دوسیلوا^۷ در جهت شناساندن خود به عنوان یک رهبر مستقل منطقه‌ای و صدای جهان در حال توسعه می‌باشد. به دلیل اینکه کشورهای توسعه یافته به صورت نامتناسبی کرسیهای شورای امنیت را به خود اختصاص داده‌اند اصل دوم خواسته بر حق و پرحرارت کشورهای در حال توسعه را در راستای رسیدن به نمایندگی معقول در رده اعضای دائم شورای امنیت مورد تأکید قرار می‌دهد. همان‌گونه که شورای امنیت مکرراً در درگیریهای کشورهای در حال توسعه اقدام می‌کند این مسئله کاملاً ضروری است که شورای امنیت اعضای دائم و غیر دائم جدیدی

را از بلوکی دربرگیرد که اکثریت ۱۹۱ دولت عضو سازمان ملل را تشکیل می‌دهند. اجرای محدود این اصل ژاپن را در بر نمی‌گیرد و لیکن از ورود هند، پاکستان، اندونزی، مالزی و مصر طرفداری می‌کند. جالب آنکه این اصل توسط سخنگوی وزارت خارجه چین، بلافاصله پس از انتشار گزارش هیئت عالی رتبه سازمان ملل که بر مشارکت بیشتر کشورهای جهان در حال توسعه تأکید داشت، تصریح و تکرار شد: «چین از هر جهت از اصلاحات سازمان ملل و نمایندگی گسترده‌تر اعضا در شورای امنیت به ویژه نمایندگی کشورهای در حال توسعه حمایت کرده است».^(۱۰)

مع‌هذا این اظهارات خود به خود به معنای حمایت از هند، بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه جهان، نمی‌باشد، بلکه فاصله زیادی برای رسیدن به این مرحله مانده است چرا که پکن به مدت یک دهه، نگرشی بی‌اعتنا و حتی تحقیرآمیز نسبت به تلاش دهلی نو برای احراز کرسی دائم اتخاذ کرده است. همان‌گونه که یک دیپلمات ارشد چینی به مخاطب آمریکایی خود در سال ۲۰۰۰ گفت: «چین هرگز به هند اجازه نخواهد داد که به شورای امنیت بپیوندد، به ویژه تازمانی که من زنده هستم».^(۱۱)

دیپلماتهای چین همچنین بر این باورند که اعطای کرسی دائم به هندوستان مترادف با امتیاز دادن به این کشور برای تولید سلاحهای هسته‌ای است.^(۱۲) در مقابل دهلی نو همواره بر

این امر اصرار ورزیده است که همان گونه که مخالفت ایالات متحده با عضویت چین کمونیست در شورای امنیت مانع خیزش این کشور نگردید، مخالفت پکن مانع خیزش هند به عنوان یک قدرت بزرگ نمی گردد. در این راستا تانگ جیازوان،^۸ مشاور دولت و وزیر امور خارجه سابق چین در مصاحبه اخیر خود با یک گزارش گر هندی در ژوئن ۲۰۰۴ موضع مبهم و غیر صریح دولت چین را در ارتباط با تلاشهای هند برای عضویت بیان کرد. وی تنها به این نکته اشاره کرد که «دولت چین برای نفوذ هند و نقش این کشور در امور بین الملل و منطقه ای اهمیت قائل می باشد و مایل است که شاهد نقش پررنگ تری از هند در صحنه بین المللی و نیز سازمان ملل باشد». با این وجود تنها چند ماه بعد، در جریان دیدار اکتبر ۲۰۰۴ تانگ از دهلی نو، موضع دولتی چین قدری ملایم تر نمایان شد؛ به گونه ای که برای اولین بار پکن بر نقش گسترده تر هند در جامعه بین الملل و شورای امنیت سازمان ملل تأکید کرد.^۹

این اظهارات رسانه های هندوستان را وادار کرد طی یک نتیجه گیری شتاب زده ابراز کنند چین که تا به حال موضع متزلزلی را نسبت به هند داشته است اکنون پشتیبان خواسته های دهلی نو می باشد. برخی ناظران حتی این گونه برآورد کردند که این مسئله چرخش معناداری را در سیاست چین نسبت به هند از زمان ثبت شدن مخالفت پاکستان متحد در مجمع عمومی سازمان ملل بادرخواست عضویت هند نشان می دهد.^{۱۰}

با این وجود این موضع گیری بیانگر احساس تمامی چینها نبود؛ وزیر خارجه چین، لی شائوسینگ^۹ در کنفرانس خبری خود در ۲۲ اکتبر ۲۰۰۴ در آلمانی ضمن خودداری از دادن پاسخ روشن درخصوص حمایت چین از درخواست هند برای عضویت دائم، تنها به بیان این نکته پرداخت که «ما موضوع اصلاحات را به صورت جزئی تر و دقیق تری پس از کامل شدن گزارش هیئت عالی رتبه دبیرکل مورد بحث و بررسی قرار خواهیم داد.»^{۱۱} جالب آنکه حتی تانگ یکباره حمایت صریح از عضویت دائم دهلی نو را متوقف ساخت.

بنا به گزارشهای رسیده تانگ و لی در گفتگوهای خود با رهبران هند هر دو این مسئله را روشن ساخته اند که حمایت از کرسی دائم هند بدون قید و شرط نخواهد بود. بنا به اظهارات دیپلماتهای آگاه از مذاکرات دو جانبه، چین سه پیش شرط را در این باره قائل شده است: هند می بایست دالایی لا مارا اخراج کند؛ نباید از تلاش ژاپن برای احراز کرسی دائم پشتیبانی نماید؛ و دهلی نو باید درباره نگرانیهای امنیتی پکن درخصوص روابط این کشور با همسایگان آسیای شرقی اش حساس باشد.^{۱۲}

دو هفته پس از انتشار گزارش هیئت عالی رتبه، لی وی^{۱۰} تحلیل گر چینی یک گروه متفکر با عنوان انجمن چینی روابط بین الملل معاصر^{۱۱} صحبت از ملاکهای جدیدی به میان آورد:

8. Tang Jiaxuan

9. Li Zhaoxing

10. Li Wei

11. CICIR

«نخست اینکه هندوستان باید ثبات را در جنوب آسیا تضمین کند [منظور حل و فصل مناقشه کشمیر با تأمین رضایت پاکستان است]، دوم هند باید روابط دوستانه‌ای با همسایگان خود داشته باشد [منظور صرف نظر از جاه‌طلبیهای هژمونیک قدرت بزرگ می‌باشد] و سوم اینکه هند باید به صلح جهانی کمک نماید [منظور متوقف کردن تولید سلاحهای هسته‌ای است].»^(۱۷) به نظر می‌رسد این معیارها به حدی وسیع است که هیچ حکومتی در دهلی نو حاضر به پذیرش آنها به ازای به دست آوردن حمایت و پشتیبانی پکن نمی‌باشد.^(۱۸) در صورت پذیرش این معیارها با ظهور نشانه‌های بدتر شدن روابط هند - پاکستان، صلاحیت عضویت دائم هندوستان زیر سؤال خواهد رفت. به هر تقدیر، حمایت مشروط پکن از ورود هند تنها در صورت عدم اعطای حق و تو به این کشور امکان‌پذیر خواهد بود. در تفسیر اظهارات وزیر خارجه هند پس از انتشار گزارش هیئت عالی رتبه، مبنی بر عدم پذیرش کرسی دائم بدون حق و تواز سوی دهلی نو، لی شائوزیان^{۱۲} معاون رئیس انجمن چینی روابط بین‌الملل معاصر گفت: «اگر هند نسبت به این موضع خود اصرار ورزد شاهد عضویت دائم هند در شورای امنیت سازمان ملل به این زودیها نخواهیم بود.»^(۱۹) به دلیل اینکه هیچ تغییر رسمی در این باره اعلام نشده است، موضع چین درباره درخواست هند برای کرسی دائم هنوز توأم با ابهام می‌باشد. شاید این کار تعمداً صورت می‌پذیرد. در حالی

که پکن همواره بر حمایت کلی خود از افزایش تعداد نمایندگیهای کشورهای در حال توسعه تأکید می‌کند، به نظر می‌رسد حمایت آشکار این کشور از برزیل و آلمان و مخالفت جدی آن با ژاپن در حالی انجام می‌شود که کمتر به مسئله هند می‌پردازد. این نتیجه‌گیری منطقی به نظر می‌رسد که موضع چین در خصوص هند در حال حرکت به سمت تغییرات جزئی است چرا که نگرانیهای امنیتی چین در سطحی وسیع‌تر، جلوگیری از شکل‌گیری اتحاد ژاپن و هند با یک ائتلاف محدود ساز ضد چینی به رهبری ایالات متحده می‌باشد. ظاهراً دو تحول عمده منجر به بازنگری در سیاست چین نسبت به این موضوع شد. اعلامیه مشترک وزرای خارجه هند و ژاپن در دهلی نو مورخ آگوست ۲۰۰۴ در حمایت از کاندیداتوری کشورهايشان برای کسب کرسی دائم و متعاقباً تشکیل یک جبهه متحد از ۴ کشور [هند، ژاپن، آلمان و برزیل] در سپتامبر ۲۰۰۴. از دیدگاه پکن شکل‌گیری گروه ۴، عقب‌نشینی عمده‌ای برای دیپلماسی چین به حساب می‌آید چرا که این مسئله دو رقیب اصلی چین (هند و ژاپن) را بر سر یک برنامه مشترک به توافق رسانده بود چیزی که چین خواهان جلوگیری از وقوع آن بود.^(۲۰) در عین حال دو رقیب بالقوه پکن (برزیل و آلمان) نیز خواستار ورود به شورای امنیت هستند. به لحاظ سیاست عملی چین نمی‌تواند برای مدت طولانی به مخالفت با

درخواست هندوستان پردازد یا با پاکستان متحد شود چرا که این کار منجر به تغییر گرایش هند به سمت ژاپن می‌گردد. به علاوه از آنجا که چین مدتهاست که با به دست آوردن اهرم نفوذ در آسیا توسط ژاپن، مخالفت کرده است ترجیح می‌دهد که با هند در یک شورای امنیت گسترش یافته به سر برد.^(۲۱)

۲-۲- اصل سوم

با اعتراف به اینکه تعدادی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه از مناطق مختلف علاقه مند به داشتن کرسی دائم هستند، اصل سوم هشدار می‌دهد که شورای امنیت «یک ارگان قدرتمند منصفانه و با اندازه متوسط (معقول) است» و بنابراین «گسترش آن نباید بدون سقف یا محدودیت باشد و اینکه یک درایت و مهارت دیپلماتیک بلند مرتبه در این ارتباط ضرورت دارد.» در حالی که اصرار چین بر درایت و مهارت دیپلماتیک بلند مرتبه به عنوان پیش شرط لازم برای عضویت دائم، برای کشورهای که آمار بهتری در کمک‌رسانی به سازمان ملل نسبت به چین دارند، اگر توهین آمیز تلقی نگردد، ریاکارانه است؛ مسئله گسترش بدون سقف، موضوع منطقی و درستی است. مسلماً هیچ کس خواهان یک شورای امنیت بی‌در و پیکر نمی‌باشد؛ در هر دو گزینه گزارش هیئت عالی رتبه دبیرکل تعداد اعضاء شورای امنیت متجاوز از ۲۴ عضو نخواهد بود. به علاوه

بسته در سطح گروه بندیهای منطقه‌ای است تا زمانی که یک اجماع نهایی از طریق رأی‌گیری محرمانه در یک گروه منطقه‌ای حاصل گردد. این امر توسط بررسی و تصویب نهایی سازمان ملل مطابق با مواد منشور سازمان ملل متحد دنبال می‌شود. (گونه‌ای از این دستورالعمل در گزینه B گزارش هیئت عالی رتبه دبیرکل در زمینه اعضا نیمه دائم پیشنهاد شده است) به هر حال این دستورالعمل که برای حل موضوع عضویت از طریق اجماع میان مناطق مختلف پیشنهاد شده است، پیچیده و غیر عملی است و بهتر است که این طرح فقط بیان شود تا اینکه در جهان واقعیت و در میان رقابتهای منطقه‌ای تلخ عملی شود. از طرف دیگر این فرمول ممکن است منجر به تعمیق بیشتر اختلافات منطقه‌ای گردد. تصور کنید هند، ژاپن، اندونزی، مالزی و پاکستان همیشه برای یک کرسی نیمه دائم «درجه دو» (که تنها با یک دوره دو ساله درجه ۳ می‌شود) بدون حق و تو در شورای امنیت با یکدیگر نزاع کنند.^(۲۲)

این دستورالعمل نه تنها انسجام و یکپارچگی منطقه‌ای را دچار اختلال می‌کند، بلکه باعث دخالت بی‌جای قدرتهای خارجی نیز می‌گردد. کشورهای آمریکای لاتین باید در این باره تصمیم‌گیری نمایند که نمایندگی کدام یک از کشورها منافع آنها را بهتر تأمین می‌کند: برزیل پرتغالی زبان یا مکزیکی اسپانیولی زبان؟ کدامیک از کشورهای مسلمان حق نمایندگی سازمان کنفرانس اسلامی را خواهد داشت؟ از آنجایی

که تمامی کاندیدهای احتمالی، رقبای منطقه‌ای دارند، ۵ عضو دائمی شورای امنیت می‌توانند از این رقابتها به نفع خود بهره‌برداری کنند. همان‌گونه که دبیرکل سازمان ملل، کوفی عنان، در دسامبر ۲۰۰۴ اظهار داشت: «مسئلاً تعدادی از کشورها هستند که قصد دارند کرسی دائم را در شورای امنیت به دست آورند و در حال حاضر نیز برای آن مبارزه سختی می‌کنند. این درحالی است که تعدادی از کشورهای عضو سازمان ملل نیز هستند که قصد دارند مانع آنها شوند.»^(۲۳) و «هویت آنها پنهان نمی‌باشد.»^(۲۴) به عنوان مثال هند تعدادی از کشورهای مسلمان را در پیش‌رو دارد که رهبری آنها با دشمن سرسختش یعنی پاکستان و حامی اسلام‌آباد یعنی چین می‌باشد.^(۲۵) پکن در دیپلماسی پنهان خود با اسلام‌آباد، داکا، کوالالامپور و جاکارتا پس از ۱۱ سپتامبر، حمایت کامل خود را از تلاش کشورهای اسلامی آسیایی برای عضویت دائم اظهار کرد. در حال حاضر اندونزی، مالزی و پاکستان مصرانه به دنبال کرسی دائم در شورای امنیت هستند. برخلاف مخالفت صریح پکن با تلاش هندوستان (همان‌گونه که در خصوص ژاپن نیز به مخالفت می‌پردازد) چین بر کشورهای خرابکاری نظیر پاکستان تکیه کرده است تا رقبای جنوبی خود را از موازنه به دور نگه‌دارد. در جریان دیدار نخست‌وزیر پاکستان، شوکت عزیز از پکن در سال ۲۰۰۴، وی ادعا کرد که تعهدات محکمی را از رئیس‌جمهور چین، هو جینتاو، گرفته است که بر مبنای آن به

پکن اجازه نخواهد داد هند کرسی دائمی را در شورای امنیت به دست آورد. زمانی که عزیز برای تشریح دقیق این تعهدات تحت فشار قرار گرفت اظهار داشت که «من نمی‌توانم تعهدات چین را در این زمینه افشا کنم.»^(۲۶)

با توجه به اعلام حمایت پاکستان از گزینه (B) دوم که بر اساس آن گروه جدیدی از اعضا نیمه دائم برای یک دوره چهارساله قابل تمدید انتخاب می‌گردند، احتمالاً رئیس‌جمهور چین تعهد به حمایت از گزینه دوم که هند و ژاپن آن را رد کرده‌اند، داده است. در حقیقت تا جولای ۲۰۰۴ این گزینه تنها طرح مورد رسیدگی توسط هیئت عالی رتبه دبیرکل (که مدافع اصلی آن کسی جز کوئین کیچن نبود) بود و گزینه اول تنها پس از اعتراضات جدی و اعمال نفوذ کشورهای گروه ۴ وارد دستور کار شد.^(۲۷) اتخاذ چنین موضعی در حقیقت سیاست یک تیر و دو نشان است: این سیاست هم موضع رقبای آسیایی پکن را تضعیف می‌کند و هم روابط چین را با کشورهای اسلامی که انرژی آنها عامل رشد اقتصادی این کشور می‌باشد را بیش از پیش تقویت می‌کند. به علاوه پکن آسایش خود را در این حقیقت می‌بیند که تا زمانی که پاکستان متحد کلیدی و اشنگتن در جنگ با تروریسم، باقی بماند، بعید است که ایالات متحده با حمایت از تلاشهای دهلی نو برای کسب کرسی دائم که اسلام‌آباد شدیداً با آن مخالفت می‌ورزد، پاکستان را ناراحت سازد.^(۲۸)

اما در خصوص ژاپن، پکن معتقد است

بر سر چگونگی توصیف روابط چین و ژاپن در کتابهای درسی و دیدار کوایزومی از معبد یاسوکونی، محل دفن جنایتکاران جنگی ژاپن، که به منظور شرکت در مراسم یادبود کشتگان جنگ ژاپن صورت گرفته بود، طی سالهای اخیر به دلیل موضع پکن درباره کرسی دائم ژاپن در شورای امنیت و افزایش تجاوز نیروی دریایی چین به آبهای سرزمینی ژاپن روبه وخامت گزارده است.

مخالفت چین با تلاشهای ژاپن در جهت عضویت دائم در شورای امنیت به صورت اساسی تنها به دلیل اینکه ژاپن رقیب اقتصادی و استراتژیک عمده چین می باشد نیست، بلکه مخالفت پکن با موضع ژاپن همچنین از این مسئله سرچشمه می گیرد که توکیو متحد آمریکاست و هویت چین (به همراه کره شمالی) به عنوان یک تهدید احتمالی در آینده برای ژاپن، در آخرین برنامه دفاع ملی ژاپن مطرح شده است.

از دیدگاه چین حمایت از آلمان و برزیل زمینه مقایسه مناسبی برای حمایت ایالات متحده از متحد خود یعنی ژاپن و دوست نزدیکش یعنی هند فراهم می سازد. در عین حال کشش برزیل به سمت چین به این دلیل صورت می پذیرد که پکن در حوزه اقتصادی و امنیتی منتقد شفاهی ایالات متحده است.

همچنین با توجه به عدم حمایت آلمان از آمریکا در جریان جنگ عراق، واشنگتن اشتیاق چندانی به کاندیداتوری این کشور ندارد. از

توکیو هنوز نیازمند غلبه بر ترس آسیای شرقی از تجدید حیات جنگی ژاپن می باشد. گسیل نیروهای دفاع از خود ژاپن برای تقبل خدمات پزشکی و مهندسی در جنوب عراق ممکن است با هدف تقویت اعتبار این کشور برای ورود به شورای امنیت صورت گرفته باشد، ولی گفته می شود این اقدامات باعث سخت تر شدن مخالفت همسایگان توکیو و قربانیان جنگ یعنی کره جنوبی و چین، با ترفیع موقعیت ژاپن شده است.^(۲۹)

دریک واکنش سریع به اظهارات جوئیچیرو کوایزومی در سپتامبر ۲۰۰۴ درباره عضویت ژاپن در شورای امنیت که در آن نخست وزیر ژاپن اظهار کرد کمکهای ژاپن به سازمان ملل به تنهایی بیشتر از کمکهای مشترک چهار عضو شورای امنیت به استثنای ایالات متحده است، سخنگوی وزارت خارجه چین به بیان این مطلب پرداخت که شورای امنیت «هیئت مدیره» نیست و ترکیب آن براساس کمکهای مالی اعضای آن مشخص نمی شود. وی همچنین اضافه کرد که اگر کشوری خواهان ایفای نقشی پاسخگو در امور بین المللی است، باید درک روشنی از مسائل تاریخی مربوط به خود داشته باشد. این صحبت سخنگوی وزارت خارجه چین به مسئله کوتاهی ژاپن در عذرخواهی از کشورش بابت حمله به چین قبل و در جریان جنگ جهانی دوم اشاره دارد.^(۳۰) روابط چین و ژاپن که همواره با فراز و نشیب همراه بوده است، صرف نظر از اختلافات در حال پیشرفت

لحاظ سیاست عملی، پکن معتقد است آلمان و برزیل می‌توانند به عنوان اهرم فشاری در مقابل ایالات متحده مطرح باشند، در حالی که ژاپن و هند نمی‌توانند به عنوان این اهرم فشار در نظر گرفته شوند. به هر تقدیر، چینها این گونه محاسبه می‌کنند که در صورت اعطای کرسی دائم به هند، پاکستان واکنش بسیار خشمگینانه‌ای را از خود نشان خواهد داد، همان گونه که

۲-۳- اصل چهارم

چهارم اینکه «موضوع اعطای حق وتو به اعضای جدید باید توسط ۵ عضو دائم فعلی مورد بحث و اجماع واقع گردد.» عجیب آنکه چین که حامی محدود ماندن حق وتو به ۵ عضو دائم فعلی شورای امنیت می‌باشد؛ این مسئله را براساس زمینه‌های تاریخی توجیه می‌نماید؛ به دلیل اینکه وضعیت اعضاء دائم، عمیقاً ریشه در زمینه‌های تاریخی روزهای اولیه تأسیس سازمان ملل و منافع اساسی اصلی این سازمان دارد، بنابراین مکانیزم حق وتو منطقاً می‌باید مانند سابق حفظ گردد. براین مباحث و تو نباید به تعداد بیشتری از کشورها تعلق گیرد چرا که این امر [عدم اعطا] عملکرد یک دست و کارآمد شورای امنیت را به دنبال خواهد داشت.^(۳۱)

حفظ مکانیزم حق وتو به شکل فعلی با این توجیه که در راستای منافع اساسی سازمان ملل می‌باشد نه تنها ادعای اشتباهی است بلکه منجر به تضعیف بسیاری از استدلالات منطقی اصلاحات در سازمان ملل می‌گردد. کاملاً واضح است که پکن خواهان حفظ سهم خود در شورای امنیت است. برای کشوری مانند آرژانتین و مکزیک با تصاحب این کرسی توسط ترتیب واکنش مصر و آفریقای جنوبی در برابر به دست آوردن کرسی دائم توسط نیجریه نیز قابل پیش بینی خواهد بود. بدین ترتیب نتیجه چیزی جز ایجاد یک بن بست نخواهد بود که به دنبال آن وضع موجود ادامه پیدا خواهد کرد. با این فرض محال که اجماع منطقه‌ای حاصل شود، انتخاب نمایندگان نیازمند «بررسی و تصویب نهایی سازمان ملل براساس منشور» می‌باشد، در گزارش هیئت عالی رتبه این امر مشخص نشده است که آیا این انتخاب نیازمند تصویب ۵ عضو دائم یا مجمع عمومی است و نیز کدامیک از بندها و مواد منشور باید در نظر گرفته شوند. گزارش هیئت عالی رتبه دبیرکل پیشنهاد می‌دهد که تغییر در شورای امنیت نیازمند اصلاحات در منشور سازمان ملل است که خود نیازمند تصویب ۵ عضو دائم شورا و نیز تصویب دو سوم اعضای مجمع عمومی می‌باشد که پس از آن این امر باید توسط مجالس کشورهای مزبور مورد تصویب نهایی واقع شود.

چین بسیار احمقانه است که تنها ملاک تاریخ جنگ جهانی دوم را به عنوان معیار اصلی در اختیار داشتن حق و تو در نظر گیرد چرا که پکن همواره منتقد دسیسه بازی قدرتهای غربی بوده است و انزجار خود را نسبت به توافقات و مصالحه های صورت گرفته توسط این قدرتها در سالهای قبل از ۱۹۴۹ نشان داده است. برای پکن تاریخ، زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که در خدمت منافع چین باشد. چنین موضع و نقطه نظری نه تنها آب سردی را بر آرزوها و تمایلات هند و ژاپن فرو می ریزد بلکه ناقض دیدگاه کشورهای عضو سازمان ملل است که همواره بر نقض حق و تو توسط ۵ عضو دائم تأکید داشته اند. از طرف دیگر حق و تو مانع توجه مؤثر شورای امنیت به وضعیت شبه جزیره کره و تایوان شده است. این دیدگاه هنجاری که حق و توی ۵ عضو دائم، قدرت مافوق به آنها بخشیده است اساساً در جهان تک قطبی پس از جنگ سرد اعتبار و صحت بیشتری پیدا کرده است تا در دوره نظام دو قطبی. این مسئله بایستی با یک روش دموکراتیک از طریق اکثریت ساده یا اکثریت دو سوم جایگزین گردد. چگونه یک نظم سیاسی و اقتصادی بین المللی جدید که مبتنی بر منطق و عدالت می باشد و چین نیز حامی آن است تحقق می یابد در حالی که حتی یکی از ۵ عضو دائم می تواند خواسته اکثریت کشورها را برای به دست آوردن یک کرسی در شورای امنیت بلوکه کند؟^(۳۳)

ظاهراً چینیهای هوشیار، از این امر واهمه دارند که چنین اصلاحاتی منجر به تضعیف موقعیت چین به عنوان تنها کشور آسیایی دارای عضویت دائم در شورای امنیت و ادعای تنها قدرت بزرگ آسیایی گردد. شورای امنیت تنها جلسه بحث و تبادل نظر بین المللی است که در آن دیدگاه چین به عنوان قهرمان جهان در حال توسعه و آسیا ستایش می شود. سیاست گذاران چینی همواره دارا بودن حق و تو را به عنوان یک دارایی استراتژیک توصیف کرده اند، و پکن هیچ گاه در استفاده از این حق برای دفاع از منافع خود و بیرون نگاه داشتن رقبایش از موازنه تردید نکرده است.^(۳۳) به عنوان مثال در خلال جنگ بنگلادش در ۱۹۷۱ و پس از آن آزمایشات هسته ای هند در می ۱۹۸۸ چین از این دارایی استراتژیک خود برای منزوی ساختن، مرعوب کردن و باز داشتن دهلی نو استفاده کرد. در ۱۹۹۹ پکن عملیات حفظ صلح سازمان ملل را در مقدونیه برای تنبیه این کشور به دلیل روابط گرم با تایوان و تو کرد. در سپتامبر ۲۰۰۴ چین تهدید کرد وضع هرگونه تحریم علیه سودان به دلیل اقدامات وحشیانه صورت گرفته در دارفور را و تو خواهد نمود و یک ماه بعد با ارجاع اختلاف هسته ای ایران با آژانس بین المللی انرژی اتمی به شورای امنیت مخالفت نمود (ظاهراً این مخالفتها به دلیل اعطای امتیازات نفتی قابل توجه این دولت به چین بوده است). در نتیجه می توان گفت شورای مزبور به رژیمهای اقتدارگرا مجوزی در جهت دنبال کردن سیاستهای سرکوب گرانه به همراه

نوعی بخشودگی اعطا کرده است. اگرچه بسیاری از کشورهای آسیایی از هرگونه تغییری که منجر به خنثی نمودن یا متعادل نمودن تفوق چین از طریق ارتقا دادن ژاپن و هندوستان به رتبه مشابه پکن در شورای امنیت استقبال می‌کنند، ولیکن چین به آسانی این دارایی استراتژیک خود را واگذار نخواهد کرد و با هرگونه جنگ و گریزی مبارزه خواهد نمود تا مانع ورود دو کشور مزبور به شورای امنیت گردد. متأسفانه هیچ یک از دو گزینه پیشنهادی هیئت عالی رتبه دبیرکل به مسئله حق وتو نپرداخته‌اند چرا که اعضای هیئت «هیچ راه حل عملی برای تغییر قدرتهای عضو دارای حق وتو نیافته‌اند.»

۲-۴- اصل نهایی

اصل پنجم که آخرین اصل نیز می‌باشد در حقیقت سازمان ملل را از طریق پاک کردن موضوع اصلاحات و دموکراتیزه کردن روابط بین‌الملل به پرتگاه نابودی نزدیک می‌سازد: مفهوم عضویت دائم و دموکراتیزه کردن روابط بین‌الملل به دو مقوله جداگانه تعلق دارند که هیچ‌گونه پیوند اساسی میان آنها وجود ندارد. چینها معتقدند که موضوع دموکراتیزه کردن روابط بین‌الملل شایسته تحقیق و بررسی کامل‌تری در زمان مناسب می‌باشد، ظاهراً این امر بدون در نظر گرفتن اصلاحات در شورای امنیت است. (۳۴)

یک ارزیابی انتقادی از نقطه نظر چینها این مسئله را مطرح می‌سازد که دهلی نو و توکیو مانند گذشته در به دست آوردن کرسی دائم چندان مصر نیستند. چین هر اقدامی را در راستای حفاظت از وضعیت مطلوب خود نظیر یک کشور دارای حق وتو و عضو دائم به عمل می‌آورد. بدین ترتیب با وجود اینکه چین شعار یک جهان چند قطبی و اتحاد آسیایی را سر می‌دهد، تمایلی در به دست آوردن حق وتو توسط یک کشور آسیایی دیگر و رسیدن به موقعیتی برابر با خود در شورای امنیت ندارد. علی‌رغم تعمیق روابط اقتصادی با هند و ژاپن، روابط سیاسی چین با دو کشور مزبور همچنان رقابت‌آمیز است. در صورتی که پکن نگرش خود را نسبت به اصلاحات در شورای امنیت تغییر ندهد صحبت از همکاریهای سه جانبه چین - ژاپن - هند معنایی نخواهد داشت. (۳۵) به علاوه مخالفت چین، در صورتی که این کشور خواهان جلوگیری از اتحاد هند-ژاپن باشد، در بلند مدت غیرقابل ادامه خواهد بود. منافع استراتژیک پکن به حمایت از جانب یکی از دو کشور هند و ژاپن بستگی دارد تا از اتحاد آنها در مقابل چین جلوگیری کند. در حال حاضر به نظر می‌رسد پکن از جانب هندوستان احساس خطر کمتری می‌کند. (۳۶)

مجاب کردن چین (و ایالات متحده) به حمایت از تلاشهای داوطلبان در دست آوردن کرسیهای دائم شورای امنیت یک کار دیپلماتیک تاریخی خواهد بود و اعضای جدید دائم بعید است که حق وتو را به دست آورند چرا که

اکثریت دولتهای عضو سازمان ملل مخالف تشکیل طبقه جدیدی از دولتهای برتر می باشند. همان گونه که یک دیپلمات اروپایی می گوید: در اصل هیچ تغییری در موضع اصلی ایالات متحده و چین از یک دهه گذشته یا بیشتر که بحث اصلاحات در شورای امنیت شروع شده، دیده نمی شود. این موضع بر این اساس مبتنی است که کرسیهای اضافی شورای امنیت تنها در صورتی اعطا می شوند که صاحبان آنها از حق وتوی مشابه ۵ عضو دائم بهره مند نگردند. این در حالی است که طرح دسته دوم اعضای دائم بدون حق رأی، در حال حاضر توسط ژاپن، هند و آلمان رد شده است.

همچنین پیشنهاد شده است که در یک شورای امنیت تجدید سازمان یافته، ۵ عضو دائم باید تنها در صورتی بتوانند از حق وتوی خود استفاده کنند که از حمایت ۳ عضو غیردائم نیز برخوردار باشند. همچنین حق وتومی تواند، با درخواست حداقل ۲ عضودائم برای مخالفت با هر اقدامی کمرنگ شود. همچنین پیشنهاد شده است که باید به اعضای شورا بر مبنای جمعیت و منابع اقتصادی و نظامی حق رأی اعطا شود. این سیستم دربانک جهانی و صندوق بین المللی پول مورد استفاده قرار می گیرد. برای تصمیمات مهم شورای امنیت اکثریت مطلق آرای اعضای دائم یعنی ۸۰ درصد مورد نیاز است.^(۳۷) راه حل دیگری که درباره مسئله حق وتومی تواند در نظر گرفته شود گرفتن این حق از ۵ عضو دائم به جای اعطای آن به اعضای

دائم جدید می باشد. همان گونه که نخست وزیر سابق مالزی، ماهاتیر محمد، در سال ۱۹۹۳ گفت: «ما از دموکراسی به عنوان تنها سیستم قابل قبول حکومتی یاد می کنیم. در حالی که وقتی پای این موضوع به سازمان ملل کشیده می شود از دموکراسی اجتناب می ورزیم. این در حالی است که غیر دموکراتیک ترین بعد سازمان ملل حق وتوی ۵ عضو دائم است. و تو باید از بین بروی. برای چین از دست دادن حق وتو غیر قابل تصور است چرا که این حق پکن را در کانون توجه واشنگتن در هنگام نیاز به حمایت چین در حل درگیریهای منطقه ای در خاورمیانه، جنوب آسیا و شبه جزیره کره و نیز برخورد با تهدیدات فراملیتی نظیر تروریسم و گسترش تسلیحات هسته ای قرار می دهد.

همان گونه که نظام ملل متحد نگران است، چین نه تنها به قدرت مسلط موجود تبدیل شده، بلکه دیدگاههای این کشور نیز دقیقاً به دیدگاههای ابرقدرت مسلط زمان حاضر یعنی ایالات متحده شبیه گشته است. همچنین موضع چین از دهه ۱۹۶۰ که شورای امنیت را به عنوان ابزار دست هژمونی قدرتهای بزرگ توصیف می کرد، تغییر کرده است. درست همان طوری که واشنگتن از شورای امنیت برای اهداف خود استفاده می کند، پکن به دلیل خارج نگه داشتن تایوان و تبت از دستور کار سازمان ملل و نیز حمایت از رژیمهای ناشایست (کره شمالی، سودان، ایران و برمه) برای تأمین منافع ژئوپلیتیک و انرژی خود، بد نام شده است. در

2. "Four Nations Including India Unite to Get U.N. Seat," **Reuters**, September 18, 2004 and "Japan, 3 Other Countries Lobby Annan for UNSC Seats." **Kyodo** December 8, 2004, at <http://asia.news.yahoo.com/041208/kyodo/d86r7sno0.html>.
3. "U.S. Again Backs Japan's Bid For Permanent Security Council Seat," **Kyodo**, December 1, 2004 at <http://www.japantoday.com/e/Pcontent=news&cat=9&id=320697>.
4. Richard Wilcox, "Yes, A Security Council Seat for India," **International Herald Tribune**, February 10, 2003.
5. Foreign Minister Qian Qichen quoted in James A. Paul, "**Security Council Reform: Arguments about the Future of the United Nations System**," February 1995, at <http://www.globalpolicy.org/security/pubs/secref.htm>.
6. Parag Khanna, "One More Seat at the Table," **New York Times**, December 6, 2003.
7. Xinhua, "**China Backs U.N. Reform: FM**," at http://news.xinhuanet.com/english/2004-12/02/content_2287685.htm, Xinhua, "China to Consider U.N. Reform Proposals Seriously: FM Spokesperson," **People's Daily Online**, December 6, 2004, at http://english.peopledaily.com.cn/200412/06/eng20041206_166299.html & P. S. Suryanarayana, "China for Consensus on U.N.Reform," **The Hindu**, December 6, 2004.
8. Wu Miaofa, "Restructuring the United Nations," **Beijing Review**, May 13, 2004, pp.10-13.
9. Denny Roy, "China's Pitch for a Multipolar World: The New Security Concept," **Asia-Pacific Security Studies**, vol. 2 (May 2003), at http://www.apcss.org/Research/research_publications.html.
10. Xinhua, "**China Backs U.N. Reform: FM**," December 2, 2004, at http://news.xinhuanet.com/english/2004-12/02/content_2287685.htm.
11. Author's discussions and conversations with American and Asian diplomats, 2003-04.
12. "Rocca Links UNSC Seat with N-Rollback," **NewsInsight.net**, October 20, 2004, at <http://www.indiareacts.com/>

این راستا هم زمان پکن و واشنگتن به دنبال استفاده از موضوع اصلاحات برای تضعیف دیگری می‌باشند بدین ترتیب که واشنگتن از ژاپن (و شاید هند) حمایت می‌کند و چین از برزیل، آلمان و بلوک اسلامی پشتیبانی می‌نماید. اگر این رقابت تشدید شود خطر اینکه اصلاحات در شورای امنیت مورد مصالحه قرار گیرد، وجود دارد.^(۳۸)

در صورتی که پکن و واشنگتن در پاسخ به نیاز ایجاد یک نظم بین‌المللی دموکراتیک با شکست مواجه شوند این خطر وجود دارد که سازمان ملل به مانند سلف خود، جامعه ملل، در حوزه مسائل امنیتی ناکارآمد گردد. در این صورت کار احیاء دولتهای ضعیف، جلوگیری از جنگها، قتل عامها، نسل کشیها، تحت فشار قرار دادن رژیمهای استبدادی و جلوگیری از تکثیر سلاحهای هسته‌ای ناتمام خواهد ماند و یا اینکه توسط کدخداهای خود انتصابی با متحدان علاقه مندیانه چندان علاقه مند انجام می‌پذیرد. سوآلی که چینها باید به آن بیندیشند این است که: یک سازمان ملل متحد غیردموکراتیک اگرچه ضعیف نباشد، آزادی عمل بیشتری به ایالات متحده خواهد داد؛ مسئله‌ای که پکن خواهان جلوگیری از آن می‌باشد.

پانوشتها

1. Warren Hoge, "U.N. Report Urges Big Changes; Security Council Would Expand," **New York Times**, December 1, 2004.

- Strengthen Defence Ties," Dawn, December 17, 2004.
27. Chinmaya R. Gharekhan, "Join the Club," **Hindustan Times**, December 7, 2004.
28. Siddharth Srivastava, **op.cit.**
29. Alan Boyd, **op.cit.** Takehiko Yabe, "Beijing, Seoul Cautious On Tokyo's U.N. Bid," Asahi Shimbun, December 2, 2004, at <http://www.asahi.com/english/politics/TKY200412010154.html>.
30. Quoted in J. Sean Curtin, "Japan-China Ties on the Ropes," **Asia Times Online**, October 19, 2004, at <http://www.atimes.com/atimes/Japan/FJ19Dh01.html>.
31. Wu Miaofa, **op.cit.** p. 12.
32. The third potential flashpoint in Asia, the Kashmir dispute, has been discussed in the Security Council and remains on the U.N. agenda. However, the Taiwan and Korean disputes cannot be discussed because of China's opposition.
33. See, for example, Qiao Liang and Wang Xiangsui, **Unrestricted Warfare** (Beijing: PLA Literature and Arts Publishing House, February 1999)
34. Wu Miaofa, **op.cit.** p. 12.
35. Quoted in Alan Boyd, **op.cit.**
36. C. Rajghatta, "India Rejects Second Class U.N. Seat," **Times of India**, December 2, 2004, "First Steps toward U.N. Reform," Japan Times, December 7, 2004 and "U.N. Poised to Solve Riddle of Security Council Expansion," **People's Daily Online**, December 17, 2004, at http://english.peopledaily.com.cn/200412/17/eng20041217_167727.html.
37. See Marcel H. Van Herpen, "Security Council Reform: How & When?" October 8, 2003, at <http://www.inthenationalinterest.com>; & other articles, U.N. reports, & documents at <http://www.globalpolicy.org/security/reform/index.htm#crual>.
38. Mahathir Mohamad quoted in Frank Ching, "Reforming the United Nations," Far Eastern Economic Review, November 25, 1993, p. 36; Haider Rizvi, "U.N. Reform: When?" Inter Press Service, September 26, 2003.
- nati2.asp?rec_no=3000&ctg.
13. Siddharth Srivastava, "Beijing Boosts Delhi's Bid for U.N. Council Seat," **Asia Times Online**, October 26, 2004, at http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/FJ26Df01.html.
14. Indrani Bagchi, "China Backs India for Security Council Seat," **Times of India**, October 21, 2004.
15. "India Told to Wait for Annan's Report on UNSC," Dawn, October 23, 2004 & "New Phase' in Sino-India Relations?" **Intellibrige Weekly Update**, October 29, 2004.
16. Discussions with diplomats, September 2004. See also, "Out Dalai Lama for UNSC Seat, Says China," **NewsInsight.net**, October 23, 2004, at <http://www.indiareacts.com/nati2.asp?reco=3002>.
17. "India's UNSC Entry without Veto: China," Dawn, December 15, 2004.
18. C. Raja Mohan, "Does the U.N. Matter?" **Indian Express**, November 30, 2004; and "Rocca Links UNSC Seat with N-Rollback.
19. "Putin Clarifies Remarks on India Getting Veto Power in UNSC," **Hindustan Times** December 5, 2004.
20. Sultan Shahin, "India, Japan Eye New Axis," **Asia Times Online**, August 24, 2004, at http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/FH24Df03.html.
21. Siddharth Srivastava, **op.cit.**
22. Ramesh Thakur, "How One Council Can Speak for the World," **Japan Times**, November 3, 2004.
23. Quoted in Amit Baruah, "India May Accept Security Council Seat without Veto," **The Hindu**, December 19, 2004.
24. A group of medium-sized powers, including Pakistan, Italy, Mexico, Argentina, and Canada, are strongly opposed to creating new permanent seats for fear of their exclusion. They favor increasing longer term semipermanent seats as outlined in Option B.
25. Alan Boyd, "India, Japan Still Shooting for Security Council," **Asia Times**, February 26, 2002; Richard Wilcox, **op.cit.**
26. Bahzad Alam Khan, "China, Pakistan to